

अभियान

सप्ताहिक

ABHIYAN WEEKLY

abhiyan.weekly@yahoo.com

वर्ष : ३६ / अंक : २४ / २०७५ माघ ८ गते शुक्रबार / 18 Jan., 2019 / मूल्य रु. १०/-

सतामा बस्ने नैतिकता गुम्यो

काठमाडौं। संधीय संसद सहित ६ वटै प्रदेश संसदको प्रमुख विपक्षी दल नेपाली कांग्रेसले आफ्ना नेताहरूको नाममा सञ्चालनमा रहेका राष्ट्रियस्तरका अस्पतालहरूलाई संधीय सरकारबाट अलग्याउने कार्यमा सरकार अधि बढेको भन्दै आपत्ति जनाएको छ। नेपाली कांग्रेसका वरिष्ठ नेता रामचन्द्र पौडेलले सोमबार सिंहदरबारमा रहेको पार्टीको संसदीय दलको कार्यालयमा प्रवक्तार सम्मेलन गर्दै आपत्ति जनाएको छन्।

केही दिन अगाडि केपी ओली नेतृत्वको सरकारले राष्ट्रिय स्तरका ११ मध्यका गिरेजाप्रसाद कोइराला र

>>> बाँकी ८ पेजमा

टुट्ल र पठाओ बन्द नहुने

काठमाडौं। देशमा शिक्षित बेरोजगार बढिरहेको बेलामा मोटरसाइकलको पछाडि यात्रु ओसारेर जिविकोपार्जन गर्न थालेका युवाहरूलाई पक्ताउ गरेर प्रहरीले त्यो व्यवसाय नै बन्द गराउने प्रयास गरेको छ।

अर्थमन्त्रीले बजेटमा आर्थिक गतिविधिलाई प्रोत्साहन गर्न भनेर नेपाल सरकारको नीति नै फुकेका थिए। अहिले टेक्नीकीलाहरूको घूसपैठमा कसको आदेशले यो सेवा बन्द गराइयो? कोही पनि भन्न सक्दैनन्। स्वयम् प्रम ओलीले यो सेवा बन्द गर्नु ठिक छैन भनेर व्यवसित गर्न सरकार तैयार रहेको जनाउ दिएका छन्।

>>> बाँकी ८ पेजमा

सरकार कमजोर विपक्षी मिजेको विरालो

काठमाडौं। सिमाविद् बुद्धिनारायण श्रेष्ठले राष्ट्रियताको सवालमा नेकपा कम्प्युनिष्ट पार्टी नेतृत्वको सरकारले खुट्टा कमाएको आरोप लगाएका छन्। ऋत्तिकारी माओवादी निकट देशभक्त जनगणतान्त्रिक मोर्चाले सोमबार राजधानीमा आयोजना गरेको अन्तरक्रिया कार्यक्रममा श्रेष्ठले प्रमुख प्रतिपक्षी दल कमजोर भएको र राष्ट्रियताको मुद्दामा केपी ओली नेतृत्वको सरकारले समेत खुट्टा कमाएको भन्दै सरकारको खुट्टा लुले भएको बताएका छन्।

केपी ओली नेतृत्वको सरकारले दरोसँग अडान लिन नसकेको हुँदा देशको सीमा मिचिएको भन्दै मिचिएको भूभाग नेपालको हो भने प्रमाण हुँदूहुँदै पनि सरकार बोल नसकेको बताएका छन्। उनले संधीय संसदको प्रमुख प्रतिपक्षी दल समेत अहिले मिजेको विरालोजस्तो

भएको टिप्पणी समेत गरेका छन्। सोही कारण इजीपीको प्रतिवेदन भारतले तुर्फन आनाकानी गरिरहेको बताउँदै आनाकानी गर्नुप्राणी प्रतिवेदन भित्र सीमा नियमन गर्न प्रावधान राखिएकोले नै भारतले प्रतिवेदन तुर्फन आनाकानी गरिरहेको खुलाएका छन्। संघले उच्च कृषकलाई सहज रूपमा भुक्तानी दिन र उद्योग सञ्चालन गर्न बैकहरूलाई सहुलियत व्याजदरमा त्रिशुलाई समेत सरकारसँग माग गरिरहेको छ। पछिल्लो समयमा विश्व बजारमा चीनीको मूल्यमा व्यापक गिरावट आएपछि चीनी उत्पादकहरूले नै सस्तो दरमा चीनीको आयात गरी नेपाली उत्पादन भन्दै उपभोक्ताहरूलाई महंगो

>>> बाँकी ८ पेजमा

चिनीको मूल्य बढाउने खेल सुरु

काठमाडौं। स्वदेशी उद्योगलाई सुविधा प्रदान गर्न भन्दै सरकारले विदेशबाट चीनी आयात गर्ने कोटा निर्धारण गरिएपछि त्यसको प्रत्यक्ष मारमा उपभोक्ताहरू पर्दै गएका छन्। चीनी उद्योगीहरूले आफूखुसी चीनीको मूल्य निर्धारण गर्दा सरकार भने मुकदर्शक मात्र बनेको छ। नेपाली चीनी उत्पादक संघले उभयोका मूल्य प्रतिकिलो ८ रुपैयां बढाउन सरकारसँग माग गरेको छ। संघले उच्च कृषकलाई सहज रूपमा भुक्तानी दिन र उद्योग सञ्चालन गर्न बैकहरूलाई सहुलियत व्याजदरमा त्रिशुलाई उपलब्ध गराउन समेत सरकारसँग माग गरिरहेको छ। पछिल्लो समयमा विश्व बजारमा चीनीको मूल्यमा व्यापक गिरावट आएपछि चीनी उत्पादकहरूले नै सस्तो दरमा चीनीको आयात गरी नेपाली उत्पादन भन्दै उपभोक्ताहरूलाई महंगो

मैट्रिक टन चीनीमात्र आयात गर्न दिने निर्णय गरिएको छ। सरकारको उक्त निर्णयबाट उपभोक्ताले महंगो मूल्यमा चीनी खरिद गर्दै आएका छन्।

>>> बाँकी ८ पेजमा

पृथ्वीजयन्तीमा पूर्वराजाको सन्देश

नेपाली राष्ट्रिय एकताका प्रवर्धक राष्ट्र निर्माता श्री बडामहाराजाधिराज पृथ्वीनारायण शाहको २१७ औं जन्मजयन्ती तथा राष्ट्रिय एकता दिवसको शुभ अवसरमा म समर्त नेपाली दिदी बहिनी तथा दाजु भाइहरूमा परस्पर प्रेम, सद्भाव र एकताका निर्मित शुभकामना व्यक्त गर्दछु।

एउटा स्वतन्त्र राष्ट्रको सैवेन्द्रा महत्वपूर्ण क्षण, राष्ट्र निर्माताको दिवन हो। राष्ट्र निर्माणमा बलिदान गर्ने तमाम वीर वीरंगना एवं सपुत्रहरूको उत्सर्ग हामी कहिलै भुल सबैदैनों र हुँदैन। भुलेर, अल्मलिएर र आफ्नै अस्तित्व बोधबाट विस्तरण गर्दा देश यिबेला जुन सक्सपूर्ण र कपटपूर्ण अवस्थाबाट गुजारै यसले बडामहाराजाधिराजका दिव्य उपदेशको अंशिय

>>> बाँकी ८ पेजमा

तारीखालाई www.abhiyanweekly.com.np ला पनि पढ्न सकिन्छ।

दुई तिहाईको सरकार खुट्टा नक्ताइ तत्काल छानविन जर

विदेशमा लगानी भएको रकम तैध कि अवैध

काठमाडौं। नेपाल कम्प्युनिष्ट पार्टी नेतृत्वको सरकार चारैतरफाट असफलताको मार्गतर्फ उम्मुख हुँदै गएको छ। प्रधानमन्त्री केपी ओलीले दिने गरेका निर्देशनहरू पालना नहुने अवधारणा पुगेका छन्। केही महिना आगाडि प्रधानमन्त्री ओलीले काठमाडौं उपत्यकाका सडकहरूमा भएका खाल्डाखुल्डी १५ दिनभित्रमा पुरी सक्नुपर्ने निर्देशन दिए त्यसैगरी चाहिल जोरपाटी सङ्केत ३ महिनाभित्रमा कालोपत्रे गरी सक्न निर्देशन दिएका थिए त ती दुवै निर्देशनहरूको सम्बन्धित निकायले पालना नगर्दा समेत प्रधानमन्त्रीको मौन बरेकाले स्वयम् प्रधानमन्त्रीको कारण सरकारी संयन्त्र पंगुजस्तो भएको छ। मनिप्रियषदको बैठकबाट हुने निर्णयहरू कार्यान्वयन हुन सकिरहेका छन्। केही दिन पहिला ट्राफिक प्रहरीले दुट्टलाई र पठाओलाई रोक्न निर्देशन दिएको थियो। दुट्टल भनेको व्यक्तिगत मोटरसाइकलमा पैसा लिएर ग्राहक ओसार्न प्रयोग गरिन्छ

निर्देशन दिएका छन्। स्वयम् प्रधानमन्त्रीले अवैधानिक कार्य गर्न निर्देशन दिन्छन् भने उनका मन्त्रीहरूले किन अवैधानिक कार्यहरू नगर्नु ?

पछिल्लो समयमा नेपाल कम्प्युनिष्ट

पार्टीका दुवै अध्यक्षहरू नेपाल वायुसेवा निगमले खरिद गरेको भनिएका वाइडवडी जहाज काण्डमा फसेका छन्। पूर्व प्रधानमन्त्री एवं नेपाली कांग्रेसका समाप्ति शेरबहादुर देउवा र त्यस अधिका प्रधानमन्त्री रहेका पुष्टकलम बाहाल समेत वाइडवडी जहाज काण्डमा मुश्तिपछि अहिले नेपाली कांग्रेसले त पत्रकार सम्मेलन नै गरी पुष्टकलम बाहाल र केपी ओलीको पालामा वाइडवडी खरिद गर्ने र अन्तिम किस्ता भुक्तानी दिन निर्णय भएको भन्दै वाइडवडी जहाज खरिद काण्डको उचित छानविन गरी जोसुकै दोषी देखिएपनि कारबाही हुनुपर्ने माग गरिरहेको छ भने नेकपाका केही नेताहरू भने प्रमुख प्रतिपक्षी दलका नेता देउवालाई मात्र दोष लगाउन व्यस्त भएको छन्। यसरी मुलुककै तुलो भ्रष्टाचार काण्ड सङ्कमा छताल्कुल रहेको बेला खोजपत्रकारिता केन्द्रले नेपाली नागरिकले विदेशमा तुलो लगानी गरेको रहस्य बाहिर

>>> बाँकी ८ पेजमा

www.prabhukbank.com

Khutruke Saving Account

It's really easy.

What are you waiting for?

Saving for tomorrow start today.

Open a Prabhu Khutruke Saving Account for your child and witness the growth of your child with an understanding of their financial responsibility.

- Interest calculation on daily basis.
- Quarterly interest payment
- Minimum Balance Rs. 1000/-

prabhukbank

विश्वास छैदै, विश्वास जित्दै, आधि बढ्दै

Prabhu Building, Babarmahal, Post Box no.: 19441

Phone: +977 1 4788500, Fax: +977 1 4780588

E-mail: info@prabhukbank.com

Toll Free No.: 16600107777

www.prabhukbank.com

Swift Code: PRVUNPKA

CPEC PROGRESSING THE REGION

M Roshan

CPEC – the signature project of China's Belt and Road Initiative (BRI) – is attaining new heights. Continuity and expansion in its base are the two elements that have paved the way for the success of this multibillion-dollar economic corridor.

The development voyage was essentially revitalised with the visit of the Chinese foreign minister in September, expanded during Prime Minister Imran Khan's visit to China in November, and entered a new phase as the 8th Joint Cooperation Committee (JCC) meeting in Beijing was concluded in December. The recent statement of the Chinese Embassy with respect to CPEC is a manifestation of the achievements and mutual trust enjoyed by both countries.

During PM Imran Khan's visit to China, the leadership of both countries has reaffirmed their complete consensus on CPEC's future trajectory, the timely completion of its ongoing projects and the expansion of mega projects. Correspondingly, the 8th JCC meeting on December 20 concluded successfully, with the resolve "to make CPEC the heart and soul of mutual cooperation and take it forward to the next level" wherein cooperation can be diversified to further trade and industrial cooperation,

socioeconomic development, agricultural modernisation, the development of the maritime sector, people-to-people interaction and knowledge-sharing under the ambit of the vision set by our respective governments.

The incumbent government accords top priority to the socioeconomic development of Pakistan and primarily focuses on uplifting the less-developed regions of the country, which have been neglected over the decades. In accordance with the same vision, the scope of CPEC was broadened by establishing a separate joint working group (JWG) on "social and economic development".

Its first meeting was held in Beijing on the sidelines of the JCC meeting that prepared an action plan underlining cooperation in agriculture, education, healthcare, poverty alleviation, water-supply management and vocational training. The JWG has identified pilot projects to be implemented with the Chinese grant in less-developed areas of Pakistan, particularly in Balochistan and southern Punjab, the northern part of Sindh, the southern parts Khyber Pakhtunkhwa, and Gilgit-Baltistan.

Details that have been revealed so far paint an

encouraging picture that highlights agricultural cooperation in areas of biotechnology; research in oil crops, rice, and wheat; and disease-control technologies. In the field of education, it focuses on providing scholarships to Pakistani students and building schools. Moreover, the JWG envisages the construction of vocational institutes in Gwadar and other parts of Pakistan to provide state-of-the-art skills and job opportunities to the youth.

The health-sector initiative involves building Gwadar Hospital and telemedicine support to hospitals in Pakistan by means of remote diagnosis and treatment. In addition, China will collaborate to install tubewells and solar-powered water filtration plants to provide safe and stable water for locals. More importantly, the group aims to learn and emulate China's rich experiences in poverty alleviation by promoting pilot projects at the village level.

The socioeconomic development planned under this JWG will be beneficial on many fronts. We should be clear about the fact that CPEC is not a substitute to the Public-Sector Development Programme (PSDP). Nevertheless, a healthy competition has lasted and will continue among the provinces to

hold its proper share in the form of various development projects. With further expansions in CPEC's portfolio, it has now become easier to address a wide range of areas and regions across diverse sectors that impact people's wellbeing.

The implementation of socioeconomic projects will specifically bring people to the centre of economic policies. By setting a clear vision of inclusive development, this mega-regional initiative will prove instrumental in uplifting less-developed areas that were left out deliberately or ignored due to its remoteness. People-centric projects would garner popular support for CPEC, thereby creating a favourable and friendly environment wherein win-win cooperation would jointly flourish.

Cooperation in the agricultural sector is another milestone achieved during the meeting of the CPEC apex body. Pakistan and China have agreed to hold the first meeting of the newly-established Joint Working Group for Agriculture in the first quarter of 2019. The agro-cooperation focuses on attracting investment in the agricultural sector by Chinese agricultural and food companies. Investments would be made in Pakistan for input supplies as well as for food production, processing, logistics, marketing and exports in

a vertically-integrated way on their own or in joint ventures (B2B) with Pakistani companies. This cooperation will help Pakistan to accrue a maximum share in China's food imports worth \$58 billion.

Following the 8th JCC meeting, CPEC has moved towards the implementation of much-needed industrialisation, with the signing of a framework to attract investment in key industries, including textile, petrochemical, iron and steel and automobile. The cooperation will ensure the development of special economic zones (SEZs), including the Rashakai SEZ in Khyber Pakhtunkhwa, the Dhabeji SEZ in Thatta, the Punjab M3 SEZ in Faisalabad, and the IT SEZ in Islamabad. Industrialisation will help overcome the trade deficit and expand the export base to make CPEC a sustainable project.

Above all, both countries are working on a mechanism that encourages pragmatic planning and due financial diligence in selecting projects to optimise the cost-to-benefit ratio and ensure that the benefits of CPEC are yielded by everyone in Pakistan. We must all work together to make CPEC a gateway for progress and prosperity under the umbrella of "one corridor, many doors".

PEACE FROM CORRIDORS

PAKISTAN'S decision to open and construct a direct corridor from the Indian border to the Kartarpur Sahib Sikh shrine in Pakistan is a significant event. How did it come about? What is its religious significance? What can it lead to in the often tense relations between these two nuclear armed nations? The Gurudwara was built to commemorate the site where Guru Nanak, founder of Sikhism, settled after his missionary work. He assembled a Sikh community there, and lived for 18 years until his death in 1539. It is 4km from and within sight of the border; and the Sikh community has long demanded that they be able to walk to this major shrine directly from Dera Baba Nanak in India rather than through the Wagah border crossing.

There was neither a positive response from the Pakistan government nor any request from the Indian government, due to security concerns. When Imran Khan became prime minister this summer, in his inauguration speech he called for better relations with India: stating that if India took one step forward, Pakistan would reciprocate with one and a half. He wrote to the Indian Prime Minister Narendra Modi with a road map for discussing all disputes and calling for talks. A meeting between the two foreign ministers was set until India pulled back, cancelling it. However at the PM's inauguration, his cricketing friend turned politician Navjot Singh Sidhu was assured both by Imran Khan and General Qamar Javed Bajwa, Army Chief, that Pakistan would open the Kartarpur corridor and complete its construction by Guru Nanak's 550th birth anniversary next year. Sidhu was criticised by some but his efforts were highly appreciated in East Punjab.

The Indian government was in a quandary, displeased with this development but unwilling to alienate the Sikh sentiment. Finally it accepted the proposal; announcing it would construct the road on its side, and send two ministers to the groundbreaking ceremony by Imran Khan on Pakistan's side. The East Punjab government invited the speaker of Pakistan's Punjab Assembly to its inauguration ceremony. For long, India, not Pakistan, pushed people-to-people contacts. But in the last formal talks, five years ago, it was Pakistan that called for more people-to-people contacts. The potential for religious

visits is huge. Under the 1974 bilateral Protocol, group visas can be granted to 27 religious shrines in India and 37 in Pakistan. Most visits take place on specific religious festivals or other ceremonies, and cover more than one shrine. The reality is that for logistic, security, and other reasons — including the political climate — there are informal caps on the visas accorded.

The Kartarpur opening was a bold and wise move by Pakistan, with all stakeholders onboard and aware there would be criticism of ignoring the Kashmir overhang. But as the Pakistani foreign minister said in Parliament, both countries need a more humane approach, and had been encouraging that Kashmir is also a priority. Agreements to permit families crossing over and for cross 'line of control' trade, are in place but restrictively applied and need to be liberalised. Talks between Pakistan and India on logistics, visa, and other details of the Kartarpur corridor now have to take place, a change from the past five years of no talks despite Pakistan's reiterated proposals. The overall significance of this development is twofold. East Punjab with the Sikhs' agrarian orientation has missed out on industrialisation elsewhere, and being a potential conflict zone it is also investment shy. Thirty years ago it was the granary of India but comparative economic indicators have dropped. It would thus benefit from better India-Pakistan relations. And apart from the Sikh emotional attachment to most of their shrines now in Pakistan, culturally — with spoken Punjabi and the great Punjabi poets — there is a foundation for shared inter-Punjab contacts to foster understanding on both sides.

On the national level there are hard truths however difficult they are to accept. India may become more economically and militarily powerful, but expecting Pakistan to be cowed down would be a mistake. Rather it would lead to more instability in South Asia. Both countries face similar problems: environmental vulnerability, water scarcity, inequitable income distribution, high unemployment levels, and development distortions due to defence threat perceptions. For India, despite China's size and growing influence, it is of much less real concern than Pakistan.

M Roshan

Every game. Everything about the game.

سماں

www.sabaikhel.com

[/sabaikhel](#)

info@sabaikhel.com

[@sabaikhel](#)

For Advertisement: sabaikhel@gmail.com

कानुन कर्तजोरलाई मात्र लाग्ने हो ?

• राजन कार्की

rajan2012karki@yahoo.com

कानुनले प्रभावशाली, पहुँच भएकालाई किन छुन सक्दैन ? कानुनी र लोककल्याणकारी राज्यको मुख्य ध्येय कानुनको शासन हो । यही सत्य हो भने किन पदीय मर्यादामा बस्नुपर्ने, कानुनको सीमामा अनुशासित भएर बन्नपर्ने वर्ग भन्न छाडा हुँदै गएका छन् र कानुनले तिनलाई कारबाही गर्ने हिम्मत नै राखेको देखिदैन ।

२०६३ सालको जनआन्दोलनको सफलतापछि बनेका १० सरकारले यति धेरै कानुनको धंजी उडाएका छन् कि यसको कुनै सीमा नै छैन । २०७२ सालमा संविधान जारी गर्नेहरूले समेत संविधानका मर्म र मर्यादाहस्तको बलात्कार गरेका छन् । वर्तमान सरकारले त संविधानको पूर्ण पालना गर्नुपर्न हो, यो सरकार माथे सङ्क्रान्तिका दिन नुवाकोटोका तारुकामा जुधाइएको गोरुजसरी संविधानमाथि सिंगोरी खेलिरहेको छ । अचम्म, सरकार नै संविधान उल्लंघन गरेर राज्यका सम्पूर्ण अंगमा राजनीतिकरण गर्न उद्दत छ भने यस्तो सरकारले संवैधानिक शासन व्यवस्था कायम गर्न भने भन्नु वा विश्वास गर्नु अर्थहीन हुनजान्छ, त्यही भइरहेको छ ।

सबैभन्दा ठूलो सराप संघीयता बन्नपुगेको छ । संघीयताका कारणले जाति, भाषा, भेष, भेगका विविधिकरणका नेपाली खेलिङ्गकरणतिर उन्मुख हुन्नपुगेका छन् । पहिले पहिचान नेपाली थियो, अबको पहिचान मध्यसी, पहाडी,

हिमाली, क्षत्री, बाहुन, राई, लिम्बु, गुरुङ, नेवारजस्ता जाति हुन्नपुगेका छन् । पहिचान बचाउने नाममा जातीय रूपमा मानसिक बिभाजन भइसकेको छ भने अव त मध्येश अलग देश भन्ने नयाँ बिवादका साथै इसाईले इसाईकरण गर्न थाल्ने र इसाईलाई सरकारले नै प्रोत्साहन गर्ने कार्यसमेत सुरु भएको छ ।

काहिल्ये धार्मिक बिवाद र हिंसा नभएको नेपालमा विदेशीले धार्मिक बिवादको सुरुआत गराइदिएका छन् । सरकारलाई इसाईको हितियार बनाएर जनतालाई उद्वेलित पार्ने काम भइरहेका छन् । कुनै पनि बेला धार्मिक विंस्टो भइकिन सक्ने खतरा देखिन्छ । सलाई कोर्ने वातावरणको सिर्जना सरकारले नै गरिदिएको छ, आगो बालियो र सलिकयो भने देशमा डढेलो लाग्ने जोखिम बढेको छ ।

यस्तो सरकार, मिलेर बसेका १ सय २५ जाति र बिभिन्न धार्मिक समुदायलाई गोरु जुधाएजसरी जुधाउने विदेशी दुल्सको रूपमा काम गरिरहेको देखिन्छ । नेपालको संस्कृति, धर्म, संस्कार मेट्ने खतरानाक गेमलान कार्यान्वयन भइरहेको अनुभूति हुनथालेको छ ।

भनिन्छ, जब भाषा मर्छ, भेष मर्छ, देश मर्छ । देश बाँच्ने संस्कृतिले हो, भाषा भेष र पहिचानले हो । यही नै रहेन भने के चाहि रहन्छ । यही कारणले गर्दा सम्पन्न मुलुकहरू आफ्ना इतिहास, संस्कार र संस्कृतिको जग्नी गर्न महत्व दिइरहेका छन् र विकासशील मुलुकहरू पनि विकासका साथसाथै आफ्नो इतिहासलाई बचाउनतिर लागेका छन् ।

नेपालमात्र त्यस्तो देश हो, जहाँका नेतृत्व बर्ग इतिहास फुटाउँदैछन्, भाषा र भेषलाई बिभाजनमा लैजादैछन् र संधीयताका नाममा देशलाई मानसिकबाट बिसारै भौगोलिक विखण्डनतिर उन्मुख गराइरहेका छन् । आफ्नो धर्मसाथि आफैले विदेशीलाई निस्त्याएर हस्तक्षेप गराउने कूर्कमसमेत हाम्रा जनप्रतिनिधि, सरकार प्रमुखले गरेको देख्दा अचम्म लाए ।

योभन्दा ठूलो अचम्म यति हुँदा पनि बुद्धिजीवी, संचेतन बर्ग र नागरिक समाज भन्न रुचाउनेहरूले यो सब देखेर पनि नाक, कान, आँखा, मुख थुनेर मौनम स्वीकृति लक्ष्यणम्को तमासा देखाइरहेका छन् ।

मूल समस्या राजनीतिकरणको हो । पार्टी राजनीति हुनुपर्छ । शासन राजनीतिक दलहरूले नै गर्ने हो । तर, नेपालमा जति पनि संचेतन बर्ग छन्, तिनीहरू कुनै न कुनै पार्टीका टिका लगाउन उद्दत रहेकाछन् । पार्टीको टीका लगाएपछि अवसर पाइन्छ, खुशाल होइन्छ भने भ्रममा उमीहरू परेका छन् । यही कारणले गर्दा बुद्धिजीवीहरू बोल्न दिचकिचाउँछन् । उनीहरूलाई थाहा छ, कहैँ कहैँ गलत भइरहेको छ । पार्टी कार्यकर्ता, सदस्य बनिसकेका कारणले उनीहरू बोल्दैनन् । आमनागरिक त हात मुख जोर्दमा फुर्सद छैन, उनीहरूको काम दबाब, प्रभावमा परेर चुनावका बेलामा

शिर उठाइ बाच्च आफ्नो देश चाहिन्छ ।

नागरिकका लागि सत्य यही हो । देश के हो, माटो के हो, आफ्नो परिचय हुनुको गर्व के हो ? यो जान्नका लागि हामीले प्यालेरस्टाइनतिर हेनुपर्छ, इजरायलतिर नियालुपर्छ । तिनले एकमुठी माटो, आफ्नो परिचयका लागि जुन संघर्ष गरे, त्यसबाट थाहा हुन्छ, आफ्नो राष्ट्रिय पहिचानको महिमा र गरिमा कस्तो हुन्छ ?

१९४७ सम्म अंग्रेजको बुट्टे किएका भारतीयहरूले जब स्वतन्त्रता प्राप्त गरे, तब उनीहरूलाई स्वतन्त्रताको महत्व बोध भएको छ र आज प्रत्येक

सरकारले बिभिन्न जातिका पर्वमा भनेर १३ दिन विदा बढायो । तर, पुस २७ गते राष्ट्रिय एकता दिवस मनाउन सरकारले समेत कञ्जुसी गन्धो, राष्ट्रिय बिदा दिएन । राष्ट्रपतिलाई पूलमाला पठाउने सरकार आफै बडामहाराजाधिराज पृथ्वीनारायण शाहको सालिक सामु उभिएर अद्वाजली अर्पण गर्न सकेन ।

सरकारको यो निर्लज्जत किन ? सरकार कोसँग उडाइरहेछ ? जसले यो देश निर्माण गन्धो, त्यो देशको सरकारले राष्ट्र निर्माताप्रति विद्वेष राख्छ, बिदा दियो भने गणतन्त्र नै सखाप हुन्छ भनेर सोच भने यो सरकार कति कमजोर जगमा उभिएको रहेछ, यो पद्धतिको जग बलियो छैन भन्ने बुक्न सकिन्छ ।

यद्यपि सरकार प्रमुख केपी ओली बडामहाराजाधिराजले एकीकरण नगरिदिएको भए हामी नेपाली हुने थिएनौ भन्नन्, मान्नन् त सिंहदरवारको ढोकामा राखिएको पृथ्वीनारायण शाहको सालिक पुग्न उनलाई लज्जाबेध भएको देखियो । जसले यो देश आर्ज्य, जसले आर्जको देशको प्रधानमन्त्री पद खाइरहेका छन्, उनीभित्रको यो भय देख्दा लाग्छ, नेपाल सरकारलाई पृथ्वीनारायण शाहको वीरता, साहसको कुनै कदर नै छैन । जुन सरकारले इतिहासका गाथाप्रति गौरव गर्न सक्दैन, त्यस्तो सरकारलाई कसरी नेपाल सरकार भन्नु, मान्नु ?

जसले नेपाली हुनुको गौरव गर्दैन, उसले के देशको भलो गर्छ ? आजको नेपाल जसको देन हो, जसले नेपाली भनेर चिनायो, ती पृथ्वीनारायण शाहप्रति श्रद्धासुमन अर्पण गर्न नसक्ने व्यक्ति कसरी सच्चा नेपाली ? यतिमात्र होइन, राष्ट्रिनिर्मातामाथि कतै ढोकाका ढोका टाउको बगाएको, कतै नाक कान काटेर फालेको आरोप लगाएर थुकेहरूमाथि समेत सरकार तमासे बनेर हेरिरहेको देख्दा यो सरकारप्रति दयामात्र गर्न सकिन्छ ।

राष्ट्रिय विवसलाई छिःछि: दूर दूर गर्ने केही व्यक्ति र नेपाल सरकारमा भिन्नता नै के रह्यो ? सरकारले सबैलाई समेटेर इतिहासप्रति गौरवाव विकसित गरेर एकताको सूत्र निर्माण गर्ने जिम्मेवारीबाट पलायन भएको देख्दु अर्का दुर्भाग्य हो ।

ओलीको बोलीको तौल कति ?

काठमाडौं । केपी ओली बोल्दैन, बोलेपछि पूरा गर्छ । ओलीको यो कथन ओलीकै मुखबाट धेरै पटक सुनिएको हो । तर, ओलीले देखाएका सप्ना एउटा पनि पूरा हुन्नपुगेका छैनन् । यसकारण प्रश्न उठेको छ- ओलीको बोलीको ओजन कति ?

डा.गोविन्द केसीले अन्तर्न बस्ता सम्झौता गरेर केसीका सबै माँग पूरा गरिदिने बचन यिनै ओलीले दिएका हुन् । ओलीका रूपमा नेपाल सरकारले सम्झौता गरेको हो । अहिले ओली प्रधानमन्त्री र नेपाल सरकार चोरबाटोबाट मार्सी चामलको भोज खुवाउने र मोटो ब्रिफकेस दिने मेडिकल माफियाहरूलाई सम्बन्धन दिने चोरबाटो खोलिदिन सकिने प्रावधान सहित संसदमा विधेयक पेश गरिएको छ । त्यो विधेयको बिरोध र डा.गोविन्द केसीको समर्थनमा देश आक्रोसित भइरहेको छ । यसकारण धेरैको जिज्ञासा छ- ओलीको बोलीको तौल कति ?

साल्ट ट्रेडिङ कंपनिशन लिमिटेड द्वारा प्रवर्द्धित डीटी ग्राहांस

- ISI स्टाणडर्डको नियन्त्रित राहिर रखर कोट भै बीचमा स्टिलको जाली भएको ३ तहको होजपाइप
- उच्च गुणस्तरको रेगुलेटर
- पुनः प्रयोग गर्न न सकिने प्लास्टिक सिल माटोको सिलिंण्डर
- कम्प्यूटर प्राविधिकात चल्ने प्लान्ट, तौलमा सोहै आना द्वारक हुनुहोस

साल्ट ट्रेडिङ समूहका उत्कृष्ट खाद्य बस्तुहरू

पद्धत्यौ हाती बसीकन सँगै वेद, बाइबल, नमाज
पसेकेही नरपशुहरु ध्वस्त पारे समाज ।

मन्यो ज्यूँदै त्यो जस्ले बिरियो देशको माटो
बाँच्यो त्यो मर्रे पनि जस्ले सरिक्यो देशको माटो ।

कायर भरर पटक पटक मर्नुभन्दा
बहादर भरर एकै पटक मर्न सकौ।

- अमियानवाणी

अभियान

साप्ताहिक

ਸਮਾਫ਼ਕੀਯ

राष्ट्रगायकको सम्मानमा किन कर्मी

गत शुक्रवार पौष २७ गते पृथ्वी नारायण शाहको २९७ औं पृथ्वी जयन्ती तथा राष्ट्रिय एकता दिवस मनाइयो । नेपाल प्रजा प्रतिष्ठानले आयोजना गरेको सो कार्यक्रममा राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीले सिंहदरबार मूलगेट अगाडि रहेको पृथ्वीनारायण शाहको सालिकमा पुष्पगुच्छा अर्पण गरेर राष्ट्रनिर्माता पृथ्वीनारायण शाहप्रति सम्मान प्रकट गरेकी थिइन् भने सरकारका उपराष्ट्राधानमन्त्रीसहित मन्त्रीहरूसहित अन्य विशिष्ट व्यक्तिहरूको उपस्थिति रहेको थियो । सो कार्यक्रममा नेपाली सेनाले राष्ट्रनिर्माताप्रति सम्मान अर्पण गरेर धुनसमेत बजाउँदै राष्ट्रनिर्मातालाई सलामी समेत अर्पण गरेको थियो । सो अवसरमा राष्ट्रपति र प्रधानमन्त्री केपी ओलीले सन्देश समेत दिएका थिए । प्रधानमन्त्री ओलीले सन्देश दिए भनेका थिए नेपालीले पाएको स्वतन्त्रता, सार्वभौम राष्ट्रको गौरवशाली नागरिकको आत्मसम्मानको श्रेय पृथ्वीनारायण शाहलाई जाने आफ्नो सन्देशमा उल्लेख गरेका थिए ।

आजभन्दा २ सय ९७ वर्ष अगाडि नेपालको आर्थिक, सामाजिक र राजनीतिक अवस्था भिन्न रहेको थियो। कुनैबेला ठुलो क्षेत्रमा फैलिएको विस्तारित नेपाल त्यसबेला सम्ममा छिन्नभिन्न अवस्थामा रहेको बेला गोरखाका राजा रहेका पृथ्वीनारायण शाहले वाइसे चौबिसलगायत काठमाडौं उपत्यकाका तीन राज्य मकानपुर, चौदण्डी र विजयपुरको सेनराज्य, गोरखा र मुस्ताङ जस्ता स साना राज्यमा विभक्त भइसकेको थियो। त्यसबेला यन्म मल्ल, मुकुन्दसेनलगायतका तत्कालिन राजाहरूबाट राज्य विस्तारका काम न भएको होइन। पृथ्वीनारायण शाहका बाबु नरभूपाल शाहले समेत नुवाकोटमाथि आक्रमण गरेर गोरखा राज्यलाई बलियो बनाउने प्रयास गरेपनि सफल हुन सकेका थिएनन्। साना राज्यमाथि बेमेल र फिनाझस्टी हुन र दक्षिणतिर अंग्रेजले आफ्नो प्रभाव बढाउदै लगेको र साना राज्यमाथि आँखा लगाउन थालेका थिए। कमजोर गोरखा राज्यमा जन्मिएका पृथ्वी नारायण शाहले त्यसै कारण नेपालको एकीकरणको अभियान चलाईएको इतिहास साक्षी रहेको छ। पृथ्वीनारायण शाहको एकीकरणको प्रमुख उद्देश्य थियो स साना राज्यहरूलाई उपनिवेशबाट जोगाउनु र यहाँको धर्म, संस्कृति र भाषाको संरक्षण गर्न बलियो राष्ट्र बनाउनु तै उनको उद्देश्य रहेको थियो त्यसै कारण उनले एकीकरणको प्रयास गरेको र उनी सफल समेत भएका थिए।

पृथ्वीनारायण शाहले जुनसुकै उदेश्य राखेर एकीकरणको अभियान सुरु गरे त्यसले प्रमाणित हुन्छ पृथ्वीनारायण शाह अहिलेको आधुनिक नेपालका नायक भएका कुरामा कसैले विरोध गर्नुपर्ने आवश्यकता छैन /हरेन । युद्ध गर्दा साना तिना गल्तीहरू हुन सक्छन् गल्तीहरू भएका होलान् तर तिनै पृथ्वीनारायण शाहले आज हामीहरूलाई स्वतन्त्र नेपाली जनताको रुपमा रह्न सक्ने वातावरण बनाईदिएकाले र उपनिवेश हुनबाट हामीलाई जोगाएका हुनाले हामी नेपालीले उनलाई राष्ट्रनायकका दर्जा दिएका हाँ । त्यसैले स्वतन्त्र देशका नागरिक भएर बाँच्न पाउने अधिकार दिलाएकामा हामीले गर्व गर्नेपर्दछ । पृथ्वीनारायण शाहको योगदानलाई गलत तरिकाले व्याख्या गरेर देशभक्ति माथि उनले गरेको योगदानको अपमान गर्ने कार्य हामीहरूबाट हुनु हुँदैन । पृथ्वीनारायण शाहको स्वाभिमानमाथि अपमान गर्ने कार्यले मलकको इज्जत बढन सक्दैन ।

पृथ्वीनारायण शाहले काठमाडौं उपत्यका विजय गरेपछि उपत्यकाका तिनै राज्यको संस्कृति, परम्परा र सभ्यताको रक्षा गर्न विशेष ध्यान दिएको इतिहास रहेको छ । उपत्यका विजय पश्चात् उनले विशाल नेपालको राजधानी काठमाडौं नै बनाउन यहाँको धर्म संस्कृति र परम्परालाई आत्मसाथ गर्नु हो । उनका भाइहरूले आफूहरूलाई राज्यमादा उनले राज्य दिएनन् त्यो राष्ट्रभक्तिको अर्को ठुलो प्रमाण हो । पृथ्वीनारायण शाहले उपत्यका जितेपछि उनले गोरखा राज्य नै बनाउन सबैथे तर नेपाल नै नाम राखेर पृथ्वीनारायण शाहले आकांक्षा कुशलता र बृद्धिमत्ताले गर्दा टुक्रा टुक्रा विभक्त भएका राष्ट्रलाई पुन एकीकरण गरेर अहिलेको आधुनिक नेपाल निर्माण गरेका हुनाले हामीले पृथ्वीनारायण शाहलाई आधुनिक नेपालका निर्माता भन्नैपर्दछ । त्यसबेला दक्षिणमा रहेका अग्रेज सरकारको हातमा जानवाट नेपाललाई पृथ्वीनारायण शाहले नै जोगाएका थिए । टुक्रा टुक्रामा रहेका राज्यहरूलाई एकीकरण गरेर आधुनिक नेपाल बनाएका पृथ्वीनारायण शाहका बारेमा अनेक प्रकारका हल्ता चलाइनु र उनका विरुद्धमा बोल्न, लेख्न किमार्थ पनि नेपाल र नेपाली जनताको हितमा हन सक्दैन ।

नेपालको इतिहासमा पृथ्वीनारायण शाहको योगदानलाई अतुलनीय र अविस्मरणीय छ। राज्य सञ्चालनमा उनका उपदेशहरू अहिलेपनि सान्दर्भिक रहेका छन्। त्यसलाई मनन गरेर सत्ताधारीहरूले राज्य सञ्चालन गर्न गरेको खण्डमा नेपालको गौरवशाली इतिहासको समेत प्रतिष्ठा बढन सक्छ। लोकतान्त्रिक व्यवस्थामा समेत राष्ट्र निर्माताको इज्जत र कदर हुनैपर्दछ। सरकारले आफ्नो राष्ट्रको राष्ट्रनिर्माणिताको जन्मजयन्तीका दिन आँडौ वर्षदेखि सार्वजनिक विदा दिएर राष्ट्रनिर्माणप्रति आदर र सम्मान दर्शाउन सकोस यही कामना।

ओली असफल हुनु मनेको नेकपा असफल हुनु होइन र ?

• ਦੇਵੇਨਦ੍ਰ ਚੁਡਾਲ

ओली नियुक्त भए । प्रधानमन्त्री भएको ११ महिनासम्मा पनि भाषा आयोगका सदस्यहरू नियुक्त गर्न सरकारले सकेको छैन । पर्यटन तथा नागरिक उड्डयनमन्त्रीले भाषा आयोगका अध्यक्ष नै फेर्नपर्ने प्रस्ताव प्रधानमन्त्रीलाई बुझाईसकेका छन् । प्रधानमन्त्री पनि त्यसमा सहमत भएका हुनाले सदस्यहरूको नियुक्ति हुन सकिरहेको छैन भने अवस्थीलाई हटाउँदा कानुनी जिटिलता आउने भएकोले सदस्यहरू नै नियुक्त नगरी भाषा आयोगलाई पंगु बनाउने खेलमा सरकार लागि परेको जस्तो देखिएको छ ।

केपी ओलीलाई चतुर्थ नेताका रूपमा जनताले लिने गरेका भएपनि पछिल्लो समयमा उनलाई समेत जनताले टदुवा नेताका रूपमा हर्न थालेका छन् । पार्टीका दुई अध्यक्ष मध्येका अर्का अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाललाई त जनताले ढटुवा र बोलीको दुगो नभएका नेताका रूपमा हर्ने गरेका थिए पछिल्लो समयमा ओली समेत त्यसैमा दर्ज हुन सक्ने सम्भावना बढेर गएको छ । प्रधानमन्त्रीले बोलीसकेपछि त्यो लागू हुनुपर्दछ । प्रधानमन्त्री बोल्नु भनेको क्याबिनेटको निर्णय हो । तर क्याविनेटका निर्णयहरू समेत लागू हुन सकेका छैनन् । कतिपय निर्णयहरू हुचुवाको भरमा गर्न गरिएकाले त्यस्ता निर्णणहरू रद्दीको टोकरीमा पुगेका छन् । उदाहरणका लागि उपत्यकाका सडकमा भएका खाल्डाखुल्डी १५ दिन भित्रमा पुरिसक्नु भन्ने निर्देशन प्रधानमन्त्रीले सार्वजनिक रूपमै दिएका थिए त्यसैगरी चाबहिल जोरपाटी सडक कालोपत्रे ३ महिनाभित्रमा गरिसक्नु भन्ने निर्देशन सम्बन्धित निकायलाई दिएका भएपनि आजसम्म ती काम पूरा भएका छैनन् । उपत्यकाबासीलाई मेलम्बीको पानी खुवाउने सपना पूर्व प्रधानमन्त्री कृष्णप्रसाद भट्टराईको हो । मेलम्बी आयोजना गठन गरियो ठेकेदारलाई कामको जिम्मा दिइयो तर पटक पटक समय सार्दा पनि मेलम्बीको पानी आउने दुङ्गो अहिलेसम्म लागेको छैन । प्रधानमन्त्री ओलीले आयोजनाको निरीक्षण समेत गरी छिटो काम सक्न दर्देशन दिएका थिए । तर उल्टो भयो आयोजनाको प्रमुख र खानेपानी तथा सरसफाई मन्त्री र सचिवको कारण आयोजना ढिलाई मात्र भएको छैन बजेटमा समेत बृद्धि भएको छ । यी सबै कारणहरूले गर्दा केपी ओलीलाई प्रधानमन्त्री भएको देख चाहने र उनको नेतृत्वमा मुलुकले विकासको फड्को मार्दार्छ भन्ने जनता निराश भएका छन् ।

कुनै बेला प्रधानमन्त्री ओलीले फयाद्व
भनिदिए मलाई कर्मचारीतन्त्र, सुरक्षा निकाय
र अदालतले टेरेनन भनेर। प्रधानमन्त्री
ओलीको त्यो बोलीमै कमजोरी मानसिकताको
प्रमाण हो। सविधानले नै व्यवस्थापिका,
कार्यपालिका र न्यायपालिकाका अधिकारको
बाँडफाँड गरिदिएको छ। त्यसै अनुरूप सबै
चल्नुपर्नेमा अदालतले मलाई टेरेन भन्नुको
अर्थ के? कर्मचारीतन्त्रले नटेरेको भए
नटेर्ने कर्मचारीहरूलाई कारबाही गर्न किन
कार्यकारी प्रधानमन्त्रीले खुट्टा कमाउनु।
पछिल्लो समयमा प्रधानमन्त्री ओलीलाई
असफल बनाएर आफू प्रधानमन्त्रीको कुर्सीमा
पुग्न अर्का अध्यक्ष पुष्टकमल दाहाल लागि
परेका छन्। नेकपाभित्र उनैको कारण भुसको
आगो जस्तो असन्तोष फैलिरहेको छ। जुन
ठाउँमा पुग्यो त्यही ठाउँमा उपस्थित भएका
जनताको नारालाई समातेर भाषण गर्ने
दाहालको प्रवृत्तिले ओली सरकार संकटमा
पद्दै गएको छ। दाहाल त्यस्ता व्यक्ति हुन
उनी सत्ताको लागि जे गर्न पनि तयार
हुनेछन्, त्यसैले उनले अहिले तत्कालिन
एमालेका प्रभावशाली नेताहरूलाई आफ्नो
पक्षमा ल्याएर ओलीको विरुद्ध बोल्न लगाउन
थालेका छन्। त्यसैले ओली सावधान रहनु
अहिलेको आवश्यकता हो। वाइडवडी
काण्ड पूर्व प्रधानमन्त्री पुष्टकमल दाहालकै
पालादेखिको काण्ड भएकाले बहालवाला
प्रधानमन्त्री दुई पूर्वप्रधानमन्त्रीसमेत यस
काण्डमा दोषी देखिएपछि जहाज खरिद
काण्डलाई जसरी भएपनि सामसुम पार्न
सरकार नै लागि परेकोजस्तो देखिएको छ।

यी हुन् विदेशी पैसा लुकाउने नेपाली

५४ वर्षाधि बनेको नेपालीलाई विदेशमा लगानी गर्न प्रतिबन्ध लगाउने ऐन २०२९ अनुसार, नेपालीले विदेशमा लगानी गर्न पाउँदैनन्। अन्तर्राष्ट्रिय खोज पत्रकाहरूको संयन्त्र द्वारा इन्टरनेशनल कन्सर्टेयरियम अफ इन्स्टिट्यूट्यूस (आइसिआइजेले) उपलब्ध गराएको विवरण र खोज पत्रकारिता केन्द्र नेपाल (खोपको)ले गरेको थप अनुसन्धानले ५५ ज्याने नेपालीले विदेशमा लगानी गरेको फेला परेको छ। विदेशमा लगानी गर्नेमा नेपालमा नाम चलेको प्रतिष्ठित उद्योगी/व्यवसायीहरू नामै नसुनिएकाहरू पनि छन्। कैहीको त ठेगानासमेत खुलु सकेको छैन। नेपालीमै व्यवसाय गर्ने, तर गैरआवासीय नेपालीको पहिचान बनाएका कतिपयले पनि विदेशस्थित ट्रायाक्स हेवन (कर छलीका लागि अनुकूल देश) मुलुकमा लगानी गरेको भेटियो। गैरआवासीय नेपालीलाई विदेशमा लगानी गर्न कानुनले रोक त लगाएको छैन, तर उनीहरूले ट्रायाक्स हेवन मुलुकमा कम्पनी खोलेकाले लगानीको त्यो स्रोतमधि शका गर्ने थारूँ छ।

● अजेयराज सुमार्गी

व्यवसायी अजेयराज सुमार्गीको पनि विदेशमा लगानी रहेको भेटियो छ। आइसिआइजेसँग आबद्ध साइप्रसका खोज पत्रकार स्टेलियोस ओरफानेदेशले द याक्स हेवन मुलुक साइप्रसको डिपार्टमेन्ट अफ रजिस्ट्रार अफ कम्पनिज एन्ड अफिसियल रेसिभर्का विवरण खोपकलाई उपलब्ध गराए। ती दस्तावेजअनुसार, सुमार्गीले साइप्रसको एयरबेल सर्भिसेज लिमिटेड कम्पनीमा लगानी गरेको भेटियो। साइप्रसस्थित स्प्यानम हाउस ठेगाना उल्लेख गरिएको र हालसम्म पनि सक्रिय यो कम्पनी सन् २००८ मा खोलिएको हो। स्प्यानम सर्भ सेंट्रेटरी लिमिटेड' नामक ल फर्मले दर्ता गराइदिएको एयरबेलका लगानीकर्ताहरूमा अजेयराज सुमार्गी पराजुली, नेपालस्थित सुमार्गीको कम्पनी मुक्तिश्री प्रालिमा काम गर्ने अर्जुन शर्मा, ब्रिटिस भर्जिन आइल्यान्डसको जोधाइ इन्स्ट्रमेन्ट्स प्रालि र अरू १२ ज्याने विदेशी नागरिक छन्। सुमार्गीको ठेगाना हेल्डौ-५ मकवानपुर नेपाल लेखिएको छ भने शर्माको कमलादी काठमाडौँ-२ उल्लेख छ।

● चौधरी ग्रुप

चौधरी परिवारका चारजनाको नाममा विदेशमा लगानी रहेको भेटियो। अरुणकुमार चौधरी र उनकी श्रीमती शीला, छोरा करण र सुभान्साको नाममा द्याक्स हेवन मुलुक ब्रिटिस भर्जिन आइल्यान्डसमा अर्सिन लिमिटेड कम्पनी दर्ता छ। आइसिआइजेका अनुसार, सन् २००४ मा दर्ता भएको यो कम्पनीको नेपालको राप्तालोको राप्ताल सर्भिसेज लिमिटेड नामक रहेको कम्पनी हुन्। उनीहरूले देखिएको र ब्रोक नोमिनेज लिमिटेड चौधरीका साफेदार कम्पनी हुन्। राजेन्द्रकुमार काव्या र उनकी श्रीमती रेखा काव्या विदेशमा लगानी गर्ने अपारिवार हो। उनीहरूले एउटै कम्पनीमा लगानी गरेको छ। शुरूक्रपात्र काठमाडौँ ठेगाना उल्लेख उनीहरूले सन् २००९ मा ब्रिटिस भर्जिन आइल्यान्डसमा फ्रेनेस टाउन लिमिटेड नामक कम्पनी दर्ता गरेको छ। कम्पनी रजिस्ट्रारको कार्यालय त्रिपुरेश्वरका अनुसार, राजेन्द्र काव्या भूकुटी कागज उद्योगका लगानीकर्ताहरूमध्ये एक हुन्।

● वीरेन्द्र महतो

हाल संघीय समाजवादी फोरमका केन्द्रीय सदस्य, पूर्वसांसद वीरेन्द्र महतोको बेलारुसमा 'ओजेएसरी एम्कोडेर होलिडे लिमिटेड कम्पनीमा लगानी छ। चारजना लगानीकर्ता रहेको एम्कोडेरका साफेदारमा गैरआवासीय नेपाली निरजगोविन्द श्रेष्ठ, वीरेन्द्रका दाइ गैरआवासीय नेपाली संघ (एनआरएनए)का पूर्वअध्यक्ष उपेन्द्र महतो र उनका विदेशी साफेदार रोमियो अब्दो हुन्। नेपालको अहिलेसम्पर्को सञ्चान्तरा दूलो कर छली प्रकरण एसेलमा पनि जोडिएन्द्र अब्दो। अब्दो ठेलियासोनराले नेपालको एनसेल कम्पनीमा लगानी गरिरहेका बेलारुसमा अध्यक्ष हुन्। वीरेन्द्र महतोले सात वर्षाधि लगानी गरेको स्वीकार गरे। बेलारुस छाडेर अहिले नेपालमा नै बसिरहेको उनले बताए। आफूले रोमियो अब्दोलाई नचिनेको उनको भनाइ थियो।

● उपेन्द्र महतो

सन् २०१५ मा आइसिआइजेको 'पनामा पैर्स' खुलासामा उपेन्द्र महतोको नाममा 'द याक्स हेवन' मुलुकमा कम्पनी रहेको उल्लेख थियो। हामीले प्राप्त गरेका कागजातले महतो, उनकी श्रीमती समता र उनका साफेदार निरजगोविन्द श्रेष्ठका नाममा ब्रिटिस भर्जिन आइल्यान्डस (आइसिआइजेले) उपलब्ध गराएको विवरण र खोज पत्रकारिता केन्द्र नेपाल (खोपको)ले गरेको थप अनुसन्धानले ५५ ज्याने नेपालीले विदेशमा लगानी गरेको फेला परेको छ। विदेशमा लगानी गर्नेमा नेपालमा नाम चलेको प्रतिष्ठित उद्योगी/व्यवसायीहरू नामै नसुनिएकाहरू पनि छन्। कैहीको त ठेगानासमेत खुलु सकेको छैन। नेपालीमै व्यवसाय गर्ने, तर गैरआवासीय नेपालीको पहिचान बनाएका कतिपयले पनि विदेशस्थित ट्रायाक्स हेवन (कर छलीका लागि अनुकूल देश) मुलुकमा लगानी गरेको भेटियो। गैरआवासीय नेपालीलाई विदेशमा लगानी गर्न कानुनले रोक त लगाएको छैन, तर उनीहरूले ट्रायाक्स हेवन मुलुकमा कम्पनी खोलेकाले लगानीको त्यो स्रोतमधि शका गर्ने थारूँ छ।

● द्याक्स हेवन र चिनी

सरकारी निकायसमक्ष आफ्नोअनुकूलका एजेन्डाका लागि लिभिड गर्न सक्ने एक व्यवसायीको नाम हो शरीकान्त अग्रवाल। कहिले खेतान र कहिले अग्रवाल थर लेखे उनको पनि विदेशमा लगानी छ। आइसिआइजेले उपलब्ध गराएको विवरणअनुसार, शरीकान्त र उनका भाइ सुमितको 'मल्टीलिक ट्रेडिङ लिमिटेड' कम्पनी ब्रिटिस भर्जिन आइल्यान्डसमा छ। उनीहरूले सन् २००३ मा यो कम्पनी दर्ता गरेका हुन्।

● नेपाली नागरिकता दुरुपयोग

आइसिआइजेबाट प्राप्त विवरणले विदेशमा पैसा राख्न विदेशी नागरिकले नेपाली नागरिकताको प्रयोग गरेको पनि भेटियो। हरिशकुमार तोदी अग्रवाल, बिजेस तोदी र विन्दु तोदीको विदेशी लगानीकरेको विवरणबाट यो स्पष्ट हुन्छ। सन् २००७ मा ब्रिटिस भर्जिन आइल्यान्डसमा उनीहरूको नाममा उडस्टक युनिभर्सल लिमिटेड नाम गरेको कम्पनी दर्ता भएको रहेको छ। यसमध्ये बिजेश र हरिशले विराटनगर-९ मोरडको ठेगाना उल्लेख गरी नेपाली राहदानी पेस गरेको थिए।

● राजेन्द्र बजगाई

नेपाली काग्रेसका केन्द्रीय सदस्य र प्रदेश सभामा पराजित राजेन्द्र बजगाईको पनि विदेशमा लगानी रहेको देखिन्छ। बेलायतको कम्पनी रजिस्ट्रेसन कार्यालय 'कम्पनिज हाउस'का अनुसार, बजगाईले सन् २००४ मा ल न्डनमा गोरखा इन्काउन्टर्स लिमिटेड र २०१० मा एफएनबी पलिसिड लिमिटेड लिमिटेड नाम गरेको कम्पनी दर्ता भएको रहेको छ। यसमध्ये बिजेश र हरिशले विराटनगर-९ मोरडको ठेगाना उल्लेख गरी नेपाली राहदानी पेस गरेको थिए।

● राजेन्द्र र सज्जीव

आइसिआइजेले उपलब्ध गराएको क्यालिफोर्नियाको कम्पनी दर्ता गर्ने कार्यालयको विवरणअनुसार काठमाडौँ ठेगाना उल्लेख मंगेशलाल श्रेष्ठले पनि विदेशमा लगानी गरेको छ। मंगेशले अमेरिकाको क्यालिफोर्नियामा सन् २०१५ मा इन्सेसेन्ट रेन नामक फिल्म र एनिमेसनसम्बन्धी काम गर्ने कम्पनी दर्ता गरेको भेटियो। सुचाना प्रविधिसम्बन्धी कम्पनी मर्कन्टायल अफेस सिस्टम्सका प्रमुख कार्याकारी अधिकृत (सिइओ) सज्जीव राजभण्डारी र क्यालिफोर्नियाको निवासी किरणभन्त जोशीसमेत यो कम्पनीका लगानीकर्ता हुन्। उनीहरूले ठेगाना उल्लेखमा बाँसबारी, काठमाडौँ उल्लेख छ।

● आइएमई ग्रुपका

चन्द्रप्रसाद ढकाले विदेशमा लगानीकर्ता रहेको एम्कोडेरका साफेदारमा गैरआवासीय नेपाली निरजगोविन्द श्रेष्ठ, वीरेन्द्रका दाइ गैरआवासीय नेपाली संघ (एनआरएनए)का पूर्वअध्यक्ष उपेन्द्र महतो र उनका विदेशी साफेदार रोमियो अब्दो हुन्। नेपालको अहिलेसम्पर्को सञ्चान्तरा दूलो कर छली प्रकरण एसेलमा पनि जोडिएन्द्र अब्दो। अब्दो ठेलियासोनराले नेपालको एनसेल कम्पनीमा लगानी गरिरहेका बेलारुसमा अध्यक्ष हुन्। वीरेन्द्र महतोले सात वर्षाधि लगानी गरेको स्वीकार गरे। बेलारुस छाडेर अहिले नेपालमा नै बसिरहेको उनले बताए। आफूले रोमियो अब्दोलाई नचिनेको उनको भनाइ थियो।

● गैरआवासीय नेपालीले लगानी गरेका छन्।

गैरआवासीय नेपालीले लगानी गरेका छन्। गैरआवासीय नेपालीहरूला बेलायत बस्ने अनिकुमर लामिछेने र कमल पौडेल हुन्। हेमराज ढकालको लागानी रहेको अर्को कम्पनी आइएमई होलिडे लिमिटेड पनि बेलायतमा दर्ता छ। कम्पनिज हाउसबाट उपलब्ध गराएको विवरणअनुसार, चन्द्र प्रसाद ढकालको नेपालको ठेगाना महाराजगञ्ज-४ काठमाडौँ र बेलायतको ठेगाना पेन्द्र्याक्स हाउस, सातथ हयरो

● भारतीय नागरिक सिर्वतोरा प्रकाश छिब्बर

भारतीय नागरिक सिर्वतोरा प्रकाश छिब्बरमा गैरआवासीय नेपालीले नाम भेटियो। मिनु शाह विवेस बैंकमा रकम जम्मा गर्ने नेपाली नागरिकमध्ये एक दर्ता हुन्। एटवाटर र येनुले आजभन्दा १५ वर्षाधिसम्म द

याक्स हेवन मुलुकमा लगानी गरेका छन्। आइसिआइजेको पनामा पैर्सले फेला पारेको २०१५ को विवरणअनुसार ब्रिटिस भर्जिन आइल्यान्डसमा विवर

राजपा र फोरम एकीकरणको अपरिहार्यता

मनिष सुगन

हाम्रो पार्टीका सांसद रेशम चौधरलाई पद तथा गोपनियताको सपथ गराएर सरकारले अहिलेसम्मको आफ्नो कार्यकालमा यो काम अल्ल चेत पुयाएर गरेको जस्तो मलाई लागेको छ। यो कदमलाई हामीले स्वागत गरिसकेका छौं। रेशम चौधरी लोकतन्त्रको विधि र प्रक्रिया अनुसार निर्वाचन क्षेत्रबाट अत्याधिक बहुमतले निर्वाचित लोकप्रिय जनप्रतिनिधि हुन्, तिनीलाई जनप्रतिधि भएको मान्यता दिन सरकारले कन्जुस्टाई गरेको थियो र अहिले आएको त्यो कन्जुस्टाईमा उदारता देखाएको छ। उनको सपथ ग्रहण गराईएको छ। यसै अनुसार थर्स्हट र मधेश आन्दोलनको समयमा उमीमाथि लगाईएका सबै मुद्दाहरू नेपाल सरकारले फिर्ता लिनेछ भन्ने हामीले विश्वास लिएका छौं। रेशम चौधरीले न्यायको पहिलो खुँड किलो पार गरेका छन्।

हाम्रो पार्टीलाई दिएको एक हप्ताको समयमा प्रधानमन्त्रीले सपथ गराएर हामीलाई भुल्याउन खोजेका हुन भने त्यो मूल मात्र हो। यदि प्रधानमन्त्रीले त्यस्तो रणनीति अपनाएका हुन भने हामी पनि सावधान छौं। हामीले दबाव दियो भने सरकार हल्का भुक्तो रहेछ नभए पहिले के अवस्थामा बस्दो रहेछ। प्रधानमन्त्रीको रणनीति अनुरूप हामी पनि रणनीति बनाउन तलिलन छौं। कानुनी केही जटिलताहरू छन् जसले गर्दा रेशम चौधरी अहिले पनि थुनामै बस्तुपूर्ण बाध्यता छ। प्रक्रिया पुन्याएर अदालतबाट हुन्छ कि राजनीतिक निर्णय गरेर हुन्छ नेपाल सरकारले थर्स्हट आन्दोलनमा रेशम चौधरी माथि लगाइएको मुद्दा फिर्ता गरिनुपूर्छ र उनी लगायत अन्य सबै कार्यकर्तालाई आम नेपाली सरह रिहा गरिनुपूर्छ भन्ने हाम्रो माग हो।

संसदीय प्रक्रिया अनुसार रेशम चौधरी निलम्बनकै प्रक्रियामा छन्। अदालतले उनलाई पूर्वपक्षको लाई थुनामा राखेकोले र प्रहरीले उनलाई एउटा मुद्दामा अभियुक्त बनाएकोले उनी निलम्बनको अवस्थामा रहन्छन्। हामीले मधेश थर्स्हट आन्दोलनमा घटनाहरूको छानविनको लागि उच्च स्तरीय जर्जरुभ आयोगको प्रतिवेदन सार्वजनिक गर्न कुरा उठाइरहेका छौं। हामीले ३/४ वटा विषयलाई विशेष महत्व दिएर उठाइरहेका छौं। संविधान, आन्दोलनको समयमा शहादत

प्राप्त गरेकालाई सहित घोषणा घाइतेलाई उपचार, आन्दोलनको समयमा लगाईका भुट्टा मुद्दा खारेजी, नेपालको संविधान मधेशी, जनजाति, थार्मेत्री हुनुपूर्छ भन्ने हाम्रो मान्यता थियो र छ खस आर्यमेत्री संविधानलाई हामीले स्वीकार गरेर अपनत्व महसुस गर्न सकिरहेको छैनौ। आम जनताका मैत्री संविधान बनाउन त्यसलाई संशोधन गर्नुपूर्छ भन्ने हाम्रो मुख्य माग छ।

रेशम चौधरी लगायत अन्य कार्यकर्तामाथि लागेको मुद्दा फिर्ता गर्न सरकारलाई कहिलेसम्मको सम्म फिर्ता लिन्छ अहिले नै भन्न सकिदैन। यो कुनै पसलको सामान होइन, यति समयपछि मिति सकिन्छ। सरकारले हामीले राखेका छौं। अहिले फोरमले पार्टी एकीकरणको लागि एउटा वार्ता समिति तै बनाएको छ। त्यो सकारात्मक कदम हो। एउटा पार्टी सरकारमा रहने अर्को सरकार बाहिर रहेर त पार्टी एकीकरण हुँदैन बाटो एउटै हुनुपूर्छ।

राजपा र फोरम एउटै पथमा हिँड्यौ भने लक्ष्य नजिक रहन्छ। जे-जसरी होस् पार्टी एकीकरण गरेर मधेशमा एउटै शक्ति अत्यावश्यक छ। निर्वाचन आयोगको थ्रेस होल्डको प्रावधान, मधेशी जनताको इच्छा, निर्वाचनमा पाइएको मतादेश यी सबैलाई हेर्दा पार्टी एकीकरणको विषयमा पनि सरकारले कुनै पहल गरेको हामीलाई थाहा छैन। उपचार खर्च बाँकी रहेकाहरूको उपचार खर्च दिने र आन्दोलनमा शहादत प्राप्त गरेकाहरूलाई शहित घोषणा गर्ने प्रक्रियामा ओली सरकारले कुनै काम अगाडि बढाएको आजसम्म थाहा पाएका छैनौ। देशमा दुई तिहाईको सरकार छ भन्ने अनुभव जनताले कुनै दिन गर्न पाएका पनि छैनन्। निर्मल पन्तको बलात्कार र हत्याको आरोपी पत्ता लगाउनदेखि वाइडवडी घोटाला प्रकरणको सत्यतथ्य बाहिर ल्याउन यो सरकार चुक्के गएको छ। प्रधानमन्त्री स्वयम् पनि यो विमान प्रकरणमा मुछिएको हो कि भन्ने आशका पनि बढ्दै गएको छ। हाम्रा मागहरू पूरा गर्न अबको दिनमा प्रधानमन्त्री सकारात्मक भएर लाने छन् भने ठिकै छ नभए सम्बन्ध तोडिन्छ।

पार्टी भित्र संयोजक परिवर्तन भएको केही दिन असन्तुष्टिहरू देखिएका थिए। समयक्रमसँगै अहिलेसम्म कोही असन्तुष्ट छैनन्। कतै कुनै किसिमको विवाद छैन पार्टी एकदम संगठित किसिमले चलेको छ। प्रत्येक जिल्लामा जिल्लाको विस्तारित बैठक चलिरहेको छ। राजपा नेपाल प्रदेश २ मा सरकारमा सहभागी दल हो। सरकार र मधेशमन्त्रीले कुनै गम्भीर अपराध नगरेसम्म प्रदेश नम्बर २ को सरकारमा हामी सामेल रहन्छौ। पकै पनि राजपा नेपालले महाधिवेशन तोकिएको समयमा सम्पन्न हुन्छ। यसमा कुनै दुईमत छैन। महाधिवेशन अपरिहार्य चिज हो यसले पार्टीभित्रका थुप्रै बेथितीहरूलाई निरूपण गर्नेछ।

(मधेश दर्घण फिचर सेवा)

जसरी हामीले निर्वाचनमा सन्तोषजनक नितिजा हात पारेका थियो, राजेन्द्र महतोज्यूको नेतृत्वमा हामी महाधिवेशन सफल पाइ भन्ने विश्वास छ।

दुर्गमी रूपमा हेर्ने हो भन्ने मधेशका जनताले २०६४ को निर्वाचन होस् वा २०७० वा २०७४ तिनीहरू एक भएर आज भन्ने हामीलाई जनादेश दिएका छन्। मधेशवादी दलहरू आन्दोलन सँगै गर्दै भन्ने त्यसरी नै पार्टी पनि एकीकृत गरेर आज भन्ने आएका छन्। सोही आदेश अनुसार हामी ६ वटा पार्टीलाई चेत खुन्पो र एकीकरण गर्यो। अब फोरमसँग पनि एकीकरण होस् भनेर हामीले चाहेकै छौं। अहिले फोरमले पार्टी एकीकरणको लागि एउटा वार्ता समिति तै बनाएको छ। त्यो सकारात्मक कदम हो। एउटा पार्टी सरकारमा रहने अर्को सरकार बाहिर रहेर त पार्टी एकीकरण हुँदैन बाटो एउटै हुनुपूर्छ।

राजपा र फोरम एउटै पथमा हिँड्यौ भने लक्ष्य नजिक रहन्छ। जे-जसरी होस् पार्टी एकीकरण गरेर मधेशमा एउटै शक्ति अत्यावश्यक छ। निर्वाचनमा पाइएको हो यी बाहेका इच्छा, निर्वाचनमा पाइएको मतादेश यी सबैलाई हेर्दा पार्टी एकीकरणको विषयमा पनि सरकारले कुनै पहल गरेको हामीलाई थाहा छैन। उपचार खर्च बाँकी रहेकाहरूको उपचार खर्च दिने र आन्दोलनमा शहादत प्राप्त गरेकाहरूलाई शहित घोषणा गर्ने प्रक्रियामा ओली सरकारले कुनै काम अगाडि बढाएको आजसम्म थाहा पाएका छैनौ। देशमा दुई तिहाईको सरकार छ भन्ने अनुभव जनताले कुनै दिन गर्न पाएका पनि छैनन्। निर्मल पन्तको बलात्कार र हत्याको आरोपी पत्ता लगाउनदेखि वाइडवडी घोटाला प्रकरणको सत्यतथ्य बाहिर ल्याउन यो सरकार चुक्के गएको छ। प्रधानमन्त्री स्वयम् पनि यो विमान प्रकरणमा मुछिएको हो कि भन्ने आशका पनि बढ्दै गएको छ। हाम्रा मागहरू पूरा गर्न अबको दिनमा प्रधानमन्त्री सकारात्मक भएर लाने छन् भने ठिकै छ नभए सम्बन्ध तोडिन्छ।

तर राजपासँग एकीकरण गर्ने हो भने फोरमले सरकार त त्याग्नु नै पर्दै। सरकार भनेको मन्त्री समिलित दल हो। राजपा नेपाल अहिले पनि एकीकरणको प्रतिनिधिसभाको संसदीय अन्यायसमा विपक्षी कै बेच्यमा बस्तु। सरकारले प्रस्तुत गरेको विद्येयकहरूमा भूमिका निर्वाह गर्दै। सरकारको विद्येयकहरूमा भूमिका निर्वाह गर्दै। सरकारको विद्येयकहरूमा भूमिका आधारमा संसदीय भूमिका निर्वाह गर्दै। राजपासँग एकीकरण गर्ने हो भने फोरमले सरकार त त्याग्नु नै पर्दै। सरकार भनेको मन्त्री समिलित दल हो। राजपा नेपाल अहिले पनि एकीकरणको प्रतिनिधिसभाको संसदीय अन्यायसमा विपक्षी कै बेच्यमा बस्तु। सरकारले प्रस्तुत गरेको विद्येयकहरूमा भूमिका निर्वाह गर्दै। सरकारको विद्येयकहरूमा भूमिका आधारमा संसदीय भूमिका निर्वाह गर्दै। राजपासँग एकीकरण गर्ने हो भने फोरमले सरकार त त्याग्नु नै पर्दै।

प्रदेश २ मा सत्तासमीकरण परिवर्तन हुने चर्चा गलत हो। हामी प्रदेशसभाको सदस्य छौं। हामीले त्यस्तो चर्चा सुनेका छैनौ। राजपा नेपाल प्रदेश २ मा सरकारमा सहभागी दल हो। सरकार र मधेशमन्त्रीले कुनै गम्भीर अपराध नगरेसम्म प्रदेश नम्बर २ को सरकारमा हामी सामेल रहन्छौ। पकै पनि राजपा नेपालले महाधिवेशन तोकिएको समयमा सम्पन्न हुन्छ। यसमा कुनै दुईमत छैन। महाधिवेशन अपरिहार्य चिज हो यसले पार्टीभित्रका थुप्रै बेथितीहरूलाई निरूपण गर्नेछ।

(मधेश दर्घण फिचर सेवा)

ल्यायो वाणिज्य बैंकले सहुलियत कर्जा योजना

उपलब्ध गराउनेछ।

● कृति व्याजमा कृति ऋण लिन सकिन्छ ?

यस्तो कर्जाका लागि सरकारले ५ प्रतिशत व्याजअनुसार दिन्छ। व्याजिय बैंकले आफ्नो आधार दरमा २ प्रतिशत थप गरेर व्याज लिने जनाएको छ। सरकारी नेतृत्वानुसार नेपाल राष्ट्र बैंकले बैंक तथा विदेशी बैंकको बाधार दर ६६६ प्रतिशत रहेको छ। यसमा बैंकले २ रात्रिको व्याजमा राष्ट्र बैंकले २५८६ प्रतिशत थप गरेर ८६६ प्रतिशत व्याज लिने जनाएको छ। तोकिएको व्याजमा सरकारले ५ प्रतिशत व्याज अनुसार दिनेछ। अर्थात, ऋण लिन चाहने लक्षित युवा, वर्ग तथा समुदायले ३६६ प्रतिशत व्याजदरमा ऋण लिन सक्नेछन्। बैंकले व्याजमा राष्ट्र बैंकले २५८६ प्रतिशत व्याजमा राष्ट्र बैंकले ८६६ प्रतिशत व्याज लिने जनाएको छ। तोकिएको व्याजमा सरकारले ५ प्रतिशत व्याज अनुसार दिनेछ। अर्थात, ऋण लिन चाहने लक्षित युवा, वर्ग तथा समुदायले ३६

पुरानाका हिट र नयाँको फिल्म चल्दैन भन्ने होइन

युवा निर्देशक सुवाश लामिछाने यतिबेला चलचित्र 'मन त हु' को प्रदर्शनको टौडधुपमा व्यरत छन्। उनको सहायक निर्देशक रहेका रिफ्युजी, अज्ञी, मुर्चुर्झ गा, गुण्डराज, लेखान्त, मेरो प्यारो माईतीधर, अमरप्रिती आदि चलचित्र प्रदर्शनमा आईसकेका छन्। क्षापाका स्थानीय वासिन्दा सुवाश लामिछाने कलाकारितासगै निर्देशकिय बिधालाई पनि उनले साथै अंगाल्दै आईरहेका छन्। प्रदर्शनको पर्साईमा रहेको सन्देशमूलक चलचित्र 'जीवन कथ्युपनि' उनके निर्देशनमा बनेको हो। भिष्यत्यामा रामो कलाकार मन्ता पनि सफल निर्देशक बनेर परिचित हुन चाहने लामिछानेसँग अमियान साप्ताहिकले गरेको सक्षित कुराकानी :

• पछिल्लो समय केता व्यस्त हुनुहुन्छ ?
मेरो निर्देशन रहेको चलचित्र 'मन त हो'लाई कसरी प्रदर्शनमा लाने भन्ने तिर बढी केन्द्रित छु। सधै नयाँ चलचित्रको स्कृप्टको काम भैरहेकोले त्यता पनि लागि रहेको छु अरु त खासै छैन।

• कस्तो विषयबस्तुमा
आधारित छ मन त हो ?
'मन त हो' चलचित्रले विभिन्न कारणवस विदेश गएकाहरू उतै पलायन

सुवाश लामिछाने, निर्देशक

हुनु भन्दा पनि त्यहाँ बटुलेको अनुभव र सिपलाई स्वदेशमा आएर सदुपयोग गर्न सके देश र समाजलाई मात्र नभएर स्वयंलाई पनि राम्रो हुने सकारात्मक सन्देश बोकेको छ।

• कस्तो खालको चलचित्र बनाउन मन पर्छ ?

चलचित्र भने पछि रमाईलोको लागि मात्र भन्ने बुकिन्च। तर, त्यसो होइन। कुनै पनि विषयबस्तु होस् सन्देशमूलक हुनु पर्छ चलचित्र। मेरो निर्देशनमा बन्ने चलचित्र मनोरञ्जनका साथै समाजलाई केही न केही सनदेश दिने खालको नै हुन्छ।

• बिगत र वर्तमानका निर्देशकता के फरक पाउनुहुन्छ ?

पुराना निर्देशकसँग हामीले तुलना गर्न मिल्दैन। उहाँहस्ताटै हामीले सिकेर आएका हौं। पहिले प्रविधिको प्रयोग कम हुँदा बजेट पनि कम लाग्यो। तर, त्यो समयमा पनि उहाँहस्तले सफल चलचित्र दर्शकलाई दिनुभएकै हो। अहिले हामीले त्यही कामलाई परिमार्जित गर्दै चलचित्र बनाइरहेका छौं। अहिलेको प्रविधि त्यस समयमा भएको भए उहाँहस्तले अङ्क राम्रो गर्नु हुन्थ्यो होला।

• निर्देशकिय बिधा कतीको सजिलो छ ?

निर्देशन गर्ने काम भनेको सारै गारो छ। अहिले प्रविधिको सहजताले होला जोकोही फिल्म, न्युजिक भिडियो बनाउँदै छन्। अनुभव बटुलेर आउनु र रहरले गर्नुमा फरक हुन्छ। तर यसो भन्दैमा पुरानाले बनाको हिट हुन्छ, नयाँले बनाको चल्दैन भन्ने होइन।

• काम त धेरै जरेको देखिन्छ ?

सहायक भएर धेरैमा काम गरियो। यसै गरी समय बिताईरहनु पनि भएन। मेरो एकल निर्देशनमा दुई वटा चलचित्र बनिसकेका छन्, मात्र त्यसको प्रतिफल आउन बाँकी छ।

• नेपाली दर्शकहरू कस्तो खालको चलचित्र हेर्न रुचाउँनु हुन्छ ?

यो विषयमा बोल गाहो छ। स्टार भ्यालु नभएका फिल्म पनि यहाँ चलिरहेका छन्। र, कितिपय राम्रो फिल्म नचलेका पनि छन्। चल्छ भनेर आशा गरेको चलचित्र चल्दैन, चल्दैन भनेर मायाँ मारेकोले व्यापार गर्न सफल हुन्छ।

• नेपाली चलचित्रमा व्यावसायिकताको कमि महसुस गर्नुहुन्छ ?

चलचित्र उद्योगमा व्यावसायिकता कायम हुन अझै बाँकी नै छ। पैसा थोरै दिन्छ भन्ने मानसिकता बोकेकाहस्तले काम प्रति ध्यान नदिए हामी जस्तो नयाँ निर्देशकले खोजेको जस्तो काम उहाँहस्ताट लिन सक्दैनौ। जसका कारण कथाको पात्र फितले बन्छ, दर्शकमाफ पुग्दा व्यवसायिक रूपले पनि राम्रो हुनैन। कोही रहरले चलचित्रमा अनुहार देखाउने उद्देश्य लिएर आएका हुन्छन्। उनिहस्तको काम प्रति लगाव नहुँदा त्यसले पनि तूलो असर पार्छ चलचित्रलाई। म कामलाई व्यावसायिक तवरले गर्न खोज्यु। चलचित्रमा निर्माताको लगानी परेको हुन्छ। चलचित्र राम्रो नबन्दा यसले दिने तनाव त छैदै भविष्यमा नराम्रो प्रभाव पर्छ।

कपोरिट

● टेलिकमको लाभांश प्रतिसेयर ५५ रूपैयाँ

नेपाल दूरसञ्चार कम्पनीको १९५० वार्षिक साधारणसभा सोमबार काठमाडौंमा सम्पन्न भएको छ। साधारणसभाले आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को मुनाफा रकममध्ये प्रतिसेयर ५५ रूपैयाँका दरले सेयरधनीलाई नगद लाभांश वितरण गर्ने प्रस्ताव पारित गरेको छ। सभाले आर्थिक वर्ष २०७४/७५ का लागि सञ्चालक समितिको प्रतिवेदन र लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनसहितको २०७५ असार मसान्तको वासलाल तथा आर्थिक वर्ष ०७४/७५ को नाफा-नोक्सान हिसाब तथा नगद प्रवाह विवरणसमेत पारित गरेको छ।

यसैगरी साधारणसभाले महालेखा परीक्षकको कार्यालयको प्रारम्भ तथा लेखापरीक्षण समितिको सिफारिसभमोजिम आव २०७५/७६ का लागि कम्पनीको लेखापरीक्षण गर्न चार्टर्ड एकाउन्टर्न अच्युतराज जोशी र प्रकाशजाङ थापालाई लेखापरीक्षक नियुक्त र्नुका साथै निजको पारिश्रमिकसमेत पारित गरेको छ।

कम्पनीले नेपालको दूरसञ्चार क्षेत्रको विकास र विस्तारमा उल्लेख्य योगदान पुऱ्याउँदै आएको बताउँदै सो अवसरमा कम्पनी सञ्चालक समितिको अध्यक्ष एवं सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालयका सधिय महेन्द्रमान गुरुडले २०७५ असारसम्म कम्पनीको भ्वाइस सेवामा बजार हिस्सा ५०.९ प्रतिशत र ब्रोडब्यान्ड डाटा सेवामा बजार हिस्सा ४३.६ प्रतिशत पुऱ्योको जानकारी दिए। सधै उनले गुणस्तरीय सेवा तथा सेवाको सहज उपलब्धतामार्फत आफ्नो बजार हिस्सालाई मजुरुत गर्न तथा व्यावसायिक उद्देश्य हासिल गर्न कम्पनी निरन्तर सञ्चालक विस्तार र गुणात्मक सुधार गर्न प्रतिवेद्ध रहेको बताए। डाटा सेवाको माग बढाउँदै गइरहेकोले निकट भविष्यमा नै देशीभर चौथो पुस्ताको मोबाइल सेवा फोरजी विस्तार गर्न आपूर्ति गर्ने क्रममा रहेको उपकरणलाई फाइभजीमा स्तरोन्नति गर्ने लक्ष्य रहेको उनले बताए। सभाले पारित गरेबोजिमको लाभांश रकम ०७५ माघ ९ देखि एनएमबी बैंकमार्फत सेयरधनीलाई वितरण गर्ने व्यवस्था गरिएको सो अवसरमा जानकारी दिइयो।

● ग्लोबल आइएमई र इ-क्यानान्वीच सम्भौता

नेपाल शैक्षिक परामर्श संघ (इ-क्यान)ले ग्लोबल आइएमई बैंकलाई आधिकारिक बैंकका रूपमा छनोट गरेको छ। इ-क्यानको ३० पुस्तामा सम्पन्न १३५० वार्षिक साधारणसभाले ग्लोबल आइएमई बैंकलाई आधिकारिक बैंक छनोट गरेको हो।

आधिकारिक बैंक छनोट गरिएको सम्भौतापत्रमा इ-क्यानका अध्यक्ष विष्णुहरि पाण्डे र ग्लोबल आइएमई बैंकका नायब प्रमुख कार्यकारी अधिकृत महेश शर्मा ढकालेहे हस्ताक्षर गरे। सम्भौता भएसँगै वैदेशिक शैक्षिक परामर्श प्रदान गर्ने संस्थाहस्तको छाता संगठन

इ-क्यानमा आबद्ध कन्सलेन्सीहस्तको सिफारिसमा ग्लोबल आइएमई बैंकले विदेशमा उच्च शिक्षा अध्ययनका लागि जाने विद्यार्थीहस्तले सरल र सुलभ तरिकाले बढीमा ३ कार्य दिनभित्रै शैक्षिक कर्जा दिनेछ। ग्लोबल आइएमई बैंकका देशभर १ सय ३३ शाखा, १ सय ४२ एटिएम काउन्टर, ७ एक्टेन्सन काउन्टर तथा १५ राजस्व संकलन काउन्टर रहेका छन्। त्यसै, १ सय १७ शाखाहरित बैंकिङ सेवा तथा भारत, अस्ट्रेलिया र बेलायतमा प्रतिनिधि एवं सम्पर्क कार्यालय रहेको बैंकको ग्राहक संख्या साडे ९ लाखभन्दा बढी रहेको बताइएको छ। बैंकले अत्याधिक प्रविधिको उच्चतम उपयोग गर्दै इन्टरनेट, मोबाइल तथा बाइब्रेक बैंकिङ सेवा पनि प्रदान गर्दै आएको छ। बैंकले मलेसिया, दक्षिण कोरिया, कतार, युएई, बहराइन, जोर्जिया, अस्ट्रेलिया, बेलायत, भारतलागत भित्रुक्तवाट रेमिट्यान्स प्रेमितामा कार्यमा पनि महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याउँदै आएको छ।

● मेगाको ७८५ प्रतिशत लाभांश

मेगा बैंकले बोनस सेयरसहित ७८५ प्रतिशत लाभांश दिने भएको छ। काठमाडौंमा सोमबार सम्पन्न बैंकको आठौं वार्षिक साधारणसभाले आर्थिक वर्ष २०७४/७५ सम्म सञ्चित मुनाफा एवं वितरणयोग्य अन्य रकमबाट हाल कायम चुक्ता पुऱ्यीको ६.८५ प्रतिशत नगद लाभांश र १ दशमलव ००२३३ प्रतिशत बोनस सेयर वितरणको प्रस्ताव पारित गरेको हो। यसैगरी, सभाले बैंकमा वैदेशिक रणनीतिक साफेदार ल्याउन सञ्चालक समितिलाई अञ्जितारी दिएको छ। बैंकका अध्यक्ष भोजबहादुर शाहले प्रचलित ऐन तथा कानुनको अधीनमा रही वैदेशिक रणनीतिक साफेदारको पहिचान गर्ने सम्बन्धमा आवश्यक कार्य गर्नका लागि सञ्चालक समितिलाई अञ्जितारी प्रदान गर्ने गरेको सो अवसरमा बताए।

● वार्षिकोत्सवमा ग्लोबल आइएमईको रक्तदान

ग्लोबल आइएमई बैंकले आफ्नो १२३० वार्षिकोत्सवका अवसरमा रक्तदान तथा निःशुल्क परीक्षण कार्यक्रमको आयोजना गरेको छ। रक्तदान नै 'जीवनदान' नाराका साथ बिहीबार बैंकको कान्तिपथ शाखामा सम्पन्न कार्यक्रममा बैंकका कर्मचारी तथा ग्राहक सहभागी थिए। मुलुक

विदेशमा...

ल्याएपछि नेकपा, नेपाली कांग्रेस सहित राजपा र संघीय समाजवादी फोरमभित्र हलचल मच्चिएको छ । नेकपा दुई अध्यक्ष मध्येका एक पुष्टकमल दाहाल निकट रहेका अजयराज सुमार्गीले समेत साईप्रसमा लगानी गरी त्यही लगानी गरेको रकम नेपाल भित्रयाएको तथ्य सार्वजनिक भएपछि दाहाललाई खिन्ता बढेको छ । अजयभन्दा १५-२० वर्ष अगाडिसम्म सामान्य घरमा भाडामा बस्ने सुमार्गीले छोटो समयमै अबै सम्पति कसरी कमाए ? विदेशमा ५५ नेपालीको शक्सपद लगानी रहेको खोजपत्रकारिता केन्द्रले सार्वजनिक गरिएपछि तत्कालिन माओवादी केन्द्रसँग नजिक रहेका केही व्यापारीहरूको निदा हराम भएको छ । त्यसैले उनीहरू दाहालको शरणमा परेको नेकपाका नेताले बताएका छन् ।

पछिल्लो समयमा उद्योगी र व्यवसायी बनेका व्यक्तिहरूले समेत विदेशमा लगानी गरेको खोज केन्द्रले तथ्य सार्वजनिक गरेको छ । चन्द्र ढाकाल र उनका दाइले समेत विदेशमा लगानी गरेको तथ्य सार्वजनिक भएको छ । कानुन त विदेशमा लगानी गर्न पाइँदैन यस्तो व्यवस्था

सतामा...

सुशिल कोइरालाको नामबाट स्थापित भएका अस्पताललाई संघीय सरकारबाट हटाएको थिए । कांग्रेस नेताका अनुसार गत विहिवार बसेको मन्त्रिप्रियदर्को बैठकले ११ वटा मध्येका १ अस्पताललाई गठन आदेश माफित संघीय सरकार माफित राख्ने निर्णय गरेको थिए । कांग्रेसका नेताका नाममा रहेका गिरिजाप्रसाद कोइराला र सुशिल कोइरालाका नाममा स्थापित भएका अस्पतालका बारेमा सरकारले केही नबोलेपछि कांग्रेसले आपति जनाएको हो । कांग्रेसका नेता विलेन्द्र बडुले पत्रकार सम्मेलनमा भने स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयले कोइरालाद्वयका नाममा स्थापित भएका अस्पतालहरूलाई केन्द्रीय सरकारको मातहतबाट हटाउने गरी टिप्पणी उठाएको सूचना आफूले पाएको बताएका थिए । त्यस विषयमा प्रधानमन्त्री केही ओलीसँग छलफल गर्न समय मारेपनि प्रधानमन्त्रीले समय नदिएको आरोप कांग्रेसका वरिष्ठ नेता पौडेलले लगाएको थिए । प्रधानमन्त्रीले समय नदिएपछि आफूहरू पत्रकार सम्मेलन गर्न बाध्य भएको भन्दै यस विषयलाई आफूहरूले हल्का रूपमा नलिने बताउँदै यी अस्पतालसँग कांग्रेसको

टुल र...

हो, टेक्सीको बिकल्प मोटरसाइकलको पछाडिको सिट हुनसक्दैन । तर, अव्यवरित सार्वजनिक यातायात र सिपिडकेटसमेत रोकन नसकेको सरकारले मोटरसाइकलले दिए आएको सुविधा र धेरेको रोजीरोटी बन्द गराउने प्रयास गर्नु आफैनी नीति र जनआवश्यकताको समेत बिरोध हुनुपुगेको छ । यही थाहा पाएर प्रम ओलीले दुटल सेवाप्रति समर्थन गरेको हुनसक्छ ।

पृथ्वीजयन्तीमा...

स्मरण गराइरहेको छ ।

नेपाल "चार वर्ष छतीस जातको फुलबारी हो, मेरा साना दुख्खेले आज्ञायको मुलुक होइन सबैलाई चेताना भया" भन्ने दिव्य उपदेशको मर्म अनुरूपको व्यवहार गर्न नखोज्दा मात्रभूमिको अस्तित्वमा घात प्रतिघातको कालो बादल मजारिएको छ । एउटा नागरिकको निस्ति देशभन्दा दुलो अको कुनै बाद वा विचार हुन सक्दैन । नेपाली नेपालीबीच फाटो पैदा गर्ने, दूराग्रह बढाउने, सार्वभौमिक सर्वोच्चता, राष्ट्रिय एकता र सामाजिक सद्बावलाई क्षति पुर्याउने, अनुशासनहिनता र अराजकतालाई प्रोत्साहन गर्ने जस्ता कार्य कुनै बाद र विचारका आडमा गरिनु हुँदैन भन्ने मेरो मान्यता रहेको छ ।

नेपाल रहेदा मात्र नेपाली हुनुको गौरव जीवन्त रहने यथार्थलाई आन्तसात गर्दै राष्ट्र निर्माता श्री ५ बडामहाराजाधिराजको पदवापामा हिँड्ने प्रेरणा सबै नेपालीमा प्राप्त हुने विश्वास हामीले गरेको छ ।

विपरित कसरी ५५ जना डाक्टर पूर्व सांसद नेता र नेपाली समाजमा नामै नसुनिएका व्यक्तिहरू समेत रहेका छन् । २०७१ सालमा बनेको ऐनले नेपाली लाई विदेशमा लगानी गर्न रोक लगाएको थियो त्यो ऐन अहिलेसम्म कायम रहेकोले कसरी एक पुष्टकमल दाहाल निकट रहेका अजयराज सुमार्गीले समेत साईप्रसमा लगानी गरी त्यही लगानी गरेको रकम नेपाल भित्रयाएको तथ्य सार्वजनिक भएपछि दाहाललाई खिन्ता बढेको छ । अजयभन्दा १५-२० वर्ष अगाडिसम्म सामान्य घरमा भाडामा बस्ने सुमार्गीले छोटो समयमै अबै सम्पति कसरी कमाए ? विदेशमा ५५ नेपालीको शक्सपद लगानी रहेको खोजपत्रकारिता केन्द्रले सार्वजनिक गरिएपछि तत्कालिन माओवादी केन्द्रसँग नजिक रहेका केही व्यापारीहरूको निदा हराम भएको छ । त्यसैले उनीहरू दाहालको शरणमा परेको नेकपाका नेताले बताएका छन् ।

चीनी उद्योगी शशीकान्त अग्रवालले समेत माल्टामा लगानी गरेको तथ्य सार्वजनिक भएको छ । त्यसैले उनीहरूको सम्पति रहेका खारेज विदेशमा लगानी गरेको हुनाले केही ओली नेतृत्वको सरकारले अब कुनै खुटा नकमाई नेपालमा रहेका उनीहरूको सम्पति रहेका राखेका राखेका विदेशमा लगानी गरेको रकम बैध हो वा अबै भनि छानविन गरी अबै ठहरिएमा उनीहरूलाई कडा कारबाही गर्नु आवश्यक छ । दुई तिहाईको सरकारले समेत उनीहरूमाथि कारबाही गर्न सवदेन भने त्यस्तो सरकारको औचित्य नै के ?

अस्तित्व गाँसिएको छ भन्दै यस विषयमा भेटर प्रधानमन्त्रीसँग कुरा गर्ने र निर्णय नसच्चाएको खण्डमा सदन नै बन्द गर्ने र सङ्केत संघर्षमा जाने चेतावनीसमेत पत्रकार सम्मेलनमै दिएका थिए ।

तनहुँको डुलेगौडामा गिरिजाप्रसाद कोइरालाको नाममा श्वासप्रश्वास र बैंकेमा शुशिल कोइरालाको नाममा क्यान्सर अस्पताल सञ्चालनमा रहेका छन् । यी दुवै अस्पतालको पूर्वाधार विकासका लागि राख्यले बर्णनी कर्तृ॒धौ खर्च गर्दै आएको छ । तर एककासी दुवै अस्पतालहरूलाई केन्द्रीय सरकार अर्त्तगतबाट हटाउने निर्णय गर्नु दुई तिहाईको दम्प र सत्ताको उन्माद रहेको आरोप कांग्रेसका केन्द्रीय सदस्य शेखर कोइरालाले लगाएका छन् । गिरिजाप्रसाद कोइराला र सुशिल कोइराला नेपाली राजनीतिमा युग पुरुष रहेको भन्दै केन्द्रीय सदस्य कोइरालाले उनीहरूका नाममा रहेका संस्था विघ्नन गर्ने सरकारलाई सत्तामा बसिरहन नैतिकता समेतनभएको बताएका छन् । सोही पत्रकार सम्मेलनमा नेता कोइरालाले निर्मला पन्तका हत्यारालाई सरकारले नै बचाएको आरोप लगाउँदै हत्याराहरू शक्तिशाली भएकाले सरकारले बचाउन खोजेको आरोप समेत लगाएका थिए ।

थाइलेन्डमा यो सेवा साहै भरपर्दै र सर्वसुलभ छ । मात्र के हो भने व्यवस्थित गरिएको छ । टेक्सीले हजार रुपैयाँ लिने दुरीका लागि मोटरसाइकलले ३ सयमा सेवा दिन्हन् र केही रकम कर तिर्हुँन् । के फरक पन्यो सरकारलाई ?

आफौ घर हुँदा, मन्त्रिकार्बाटरमा बसेकी सासदले समेत घरभाडा लिन हुने, मोटरसाइकलले सेवा दिएर शुल्क लिन नहुने यो कस्तो लोकतन्त्र हो ? धेरैको प्रश्नमा सरकार धेरिन पुगेको छ ।

सरकार...

छन् । ७० वटा नाका खोलेर परिचयपत्र देखाएर आवात जावात गर्न कुरा प्रतिवेदनमा उल्लेख गरिएको छ त्यो भारतलाई नपचेको हुनाले नै इजीपीको प्रतिवेदन बुझन उसले आनाकानी गरिरहेको आरोप सीमाविद् श्रेष्ठले लगाएका छन् । नेपाल र भारतका दुवै देशका प्रधानमन्त्रीले नै इजीपीलाई टीओआर दिएर २ वर्षसम्म काम गराएपछि प्रतिवेदन बुझन नचाहनु भारतीय पक्षको बद्मासी रहेको आरोप श्रेष्ठको थियो । भारतले दुवै नचाहेपनि नेपालले बुझेको भए भारतमाथि न्यायिक दबाव पर्ने

भनाई उनको थियो ।

सोही कार्यक्रममा क्रान्तिकारी माओवादीका नेता सीपी गजुरेलाले सत्तारूढ दल नेकपाले आफ्ना मतदातालाई भुक्याएको आरोप लगाउँदै समुद्र नेपाल र खुसी नेपालीको गुलियो नारा लगाएर मतदातालाई लोम्बाउने र मज्जाले भुक्याउने काम नेकपाले गरेको तिखो आरोप लगाएका थिए । सीपी गजुरेल देशभक्त जनगणतान्त्रिक मोर्चाका अध्यक्ष समेत रहेका छन् । उनले अहिले जनताले आफूहरू ठाईएको नेपाल भएको थिए । गजुरेलले सरकारले दुई तिहाईको दम्प जितिसुकै प्रदर्शन गरेपनि त्यसलाई स्थीकार

चिनीको मूल्य...

चीनी उत्पादन सधाले प्रतिकिलो चीनीको लागत मूल्य भ्याट बाहेक ७८ रुपैयाँ ९० पैसा कायम हुनुपर्ने मात्र गरिरहेको छ । सधका अध्यक्ष शशीकान्त अग्रवालले संघर्षका सम्बन्धमा रहेका रकम बैध हो वा अबै भनि छानविन गरी अबै ठहरिएमा उनीहरूलाई कडा कारबाही गर्नु आवश्यक छ । दुई तिहाईको दम्प जितिसुकै प्रदर्शन गरेपनि उनीहरूले आफूहरू ठाईएको नेपाल भएको थिए ।

तनहुँको डुलेगौडामा गिरिजाप्रसाद कोइरालाको नाममा श्वासप्रश्वास र बैंकेमा शुशिल कोइरालाको नाममा क्यान्सर अस्पताल सञ्चालनमा रहेका छन् । यी दुवै अस्पतालको पूर्वाधार विकासका लागि राख्यले बर्णनी कर्तृ॒धौ खर्च गर्दै आएको छ । तर एककासी दुवै अस्पतालहरूलाई केन्द्रीय सरकार अर्त्तगतबाट हटाउने निर्णय गर्नु दुई तिहाईको दम्प र सत्ताको उन्माद रहेको आरोप कांग्रेसका केन्द्रीय सदस्य शेखर कोइरालाले लगाएका छन् । गिरिजाप्रसाद कोइराला र सु